KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 29 september 2004

om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget (Ärende COMP/C.37.750/B2 – Brasseries Kronenbourg – Brasseries Heineken)

[delgivet med nr K(2005) 3597]

(Endast de franska och nederländska texterna är giltiga)

(2005/503/EG)

Den 29 september 2004 fattade kommissionen beslut angående ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget. I enlighet med artikel 30 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 [1] offentliggör kommissionen härmed parternas namn och huvuddragen i beslutet, samt ålagda påföljder, med beaktande av företagens berättigade intresse av att deras affärsintressen skyddas. En icke-konfidentiell version av hela beslutet finns på det giltiga språket i ärendet och på kommissionens arbetsspråk på webbplatsen http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html hos GD Konkunrens.

I INLEDNING

(1) Beslutet avser en överenskommelse om ”vapenstillestånd” gällande försäljningen av öl i Frankrike för konsumtion utanför hemmet (utskänkningssektorn). Kommissionen har samlat bevis som visar att de två storbryggerierna i Frankrike, Brasseries Kronenbourg SA och Heineken France SA (förutvarande ”Sogebra”) och deras respektive moderföretag vid tidpunkten för omständigheterna i ärendet, Groupe Danone och Heineken NV, den 21 mars 1996 slöt denna överenskommelse efter ett ”förvärvskrig” om dryckesgrossister. Överenskommelsen gäller å ena sidan förvärvet av dryckesgrossister i syfte att snabbt få ett slut på de stigande kostnaderna för förvärv att dessa företag, och å andra sidan att bringa balans mellan de berörda parternas integrerade distributionsnät. Överenskommelsen om ”vapenstillestånd” har dock aldrig genomförts.

II SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

1. Ärendets ursprung och etapper i förfarandet

(2) Ärendet inleddes på grundval av information som lämnades av Interbrew NV (numera ”Inbev NV”) som ett led i det belgiska bryggerikartellärendet (kommissionens beslut 2003/569/EG av den 5 december 2001 om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget (Ärende IV/37.614/F3 – PO/Interbrew och Alken-Maes) (EUT L 200, 7.8.2003, s. 1)). På basis av denna information utförde kommissionen år 2000 flera inspektioner och avslutade undersökningen med att begära ytterligare upplysningar.

(3) Den 4 februari 2004 inledde kommissionen förfarandet och antog ett meddelande om invändningar mot Brasseries Kronenbourg SA, Heineken France SA, Groupe Danone och Heineken NV. Alla parter har inkommit med ett skriftligt svar till kommissionen. De har dock avsagt sig sin rätt till en muntlig utfrågning.

2. Berörd sektor

(4) Ärendet gäller försäljning av öl i Frankrike på utskänkningsmarknaden.

(5) Tillsammans representerade de företag som ingick i överenskommelsen omkring tre fjärdedelar av den mängd öl som konsumerades i Frankrike år 1999.

3. Överträdelsens art

(6) Kommissionen konstaterade följande överträdelse: den 12 februari 1996 meddelade Heineken NV och Heineken France SA sin avsikt att förvärva grupperna Fischer och Saint Arnould till Groupe Danone och Brasseries Kronenbourg SA. Eftersom grupperna Fischer och Saint Arnould distribuerade mycket stora mängder Kronenbourg-öl utlöste detta ett veritabelt ”förvärvskrig”. Varje bryggerigrupp förvärvade sålunda ett stort antal dryckesgrossister, vilket ledde till stark inflation på priset på sådana grossister. Den 21 mars 1996 ingick Brasseries Kronenbourg

[1] EGT L 1, 4.1.2003, s. 1.

SA, Heineken Frankrike SA och deras respektive moderbolag, Groupe Danone och Heineken NV, därför en överenskommelse om ”vapenstillestånd” gällande förvärv av grossister och balansen mellan deras integrerade distributionsnät. Bland annat enades de om

— ett tillfälligt förvärvsstopp (förbud mot fortsatta förvärv av grossister vid sidan av en överenskommen lista),

— att mot varandra avväga den totala mängd öl som distribueras genom vars och ens av parternas nät, och

— att mot varandra avväga den mängd ölmärken som var och en av parterna saluför och som bör distribueras av den andra parten.

(7) Överenskommelsen figurerar tydligt i en intern skrivelse inom Heineken-gruppen. Groupe Danone och Brasseries Kronenbourg SA har vidare inte bestridit förekomsten av en sådan överenskommelse om vapenstillestånd. Noteras bör dock att kommissionen inte har några bevis för att överenskommelsen genomförts. Tvärtom har vissa grossister, som på den överenskomna listan tilldelats den ena parten, i slutändan förvärvats av den andra parten och parterna fortsatte att förvärva grossister utanför den överenskomna listan. Dessutom tenderade parterna under perioden 1996–2002 att ersätta sina konkurrenters öl med sitt eget öl inom det distributionsnät som de kontrollerade. Den överenskommelse som var avsedd att säkra jämvikten mellan märkena blev följaktligen meningslös.

III RÄTTSLIG BEDÖMNING

1. Konkurrensbegränsande syfte

(8) Överenskommelsen om ”vapenstillestånd” av den 21 mars 1996 var först avsedd att kontrollera investeringar av Heineken- och Danone-grupperna, eftersom dess syfte var att få ett snabbt slut på de stigande kostnaderna för förvärv av grossister. Dessutom liknar överenskommelsen överenskommelser som har till syfte att dela utskänkningsmarknaderna mellan de två grupperna. Genom att etablera det dubbla jämviktsläge som nämns i punkt 2.3 ovan syftade parterna verkligen till att se till att en part inte dominerade över den andra på denna marknad.

(9) Enligt fast rättspraxis behöver man vid en tillämpning av artikel 81.1 i fördraget inte beakta de faktiska effekterna av en överenskommelse sedan det väl framgått att dess syfte är att förhindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen inom den gemensamma marknaden. Eftersom överenskommelsen ifråga syftade till att begränsa konkurrensen genom att införa ett stopp på förvärven och genom att etablera jämvikt mellan parternas integrerade distributionsnät drar kommissionen slutsatsen att en överträdelse föreligger i den mening som avses i artikel 81 i fördraget även om överenskommelsen inte fick några effekter.

2. Märkbar påverkan på handeln mellan medlemsstaterna

(10) Enligt rättspraxis krävs det för att en överenskommelse mellan företag skall kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna att det med en tillräcklig grad av sannolikhet på grundval av ett antal objektiva rättsliga eller faktiska omständigheter skall gå att förutse att den kan ha inflytande, direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt, på handelsmönstret mellan medlemsstaterna. Detta är för handen här.

(11) De franska bryggeriernas distributionsnät utgör verkligen en av de huvudsakliga inkörsportarna till marknaden för utländska bryggerier som inte har denna typ av nät i Frankrike. Under dessa omständigheter skulle överenskommelsen om ”vapenstillestånd”, som syftar till att etablera jämvikt på nationell nivå mellan de integrerade distributionsnäten för Heineken NV/Heineken France SA och Groupe Danone/Brasseries Kronenbourg SA, kunna påverka villkoren för tillträdet till utskänkningsmarknaden för utländska bryggerier och därigenom också volymen på importen. I egenskap av den största ölimportören i Frankrike var och är Interbrew France fortfarande beroende av det distributionsnät som hör till Heineken France SA och Brasseries Kronenbourg SA för att distribuera en stor volym av sin produkt på utskänkningsmarknaden i Frankrike. Följaktligen skulle en överenskommelse som syftar till att begränsa konkurrensen mellan de sistnämnda företagens distributionsnät kunna påverka de affärsvillkor som dessa företag föreslår Interbrew France vad gäller distributionen av deras produkter.

IV BÖTER

1. Grundbelopp

Överträdelsens svårhetsgrad

(12) Kommissionen beaktar: i) överträdelsens art, ii) dess konkreta påverkan på marknaden, om den är mätbar, och iii) omfattningen av den relevanta geografiska marknaden.

i) Överenskommelsen om ”vapenstillestånd” är en horisontell överenskommelse utformad för att begränsa konkurrensen mellan företag som innehar stora marknadsandelar. En överenskommelse som är utformad för att på kort sikt ge kontroll över kostnaderna för förvärv av grossister genom att sätta stopp för ett förvärvskrig kan dock inte betraktas som en tydlig överträdelse som kan jämställas med ett prisöverenskommelse. Vad beträffar överenskommelser om att etablera ett långsiktigt jämviktsläge mellan de två bryggerigruppernas distributionsnät, så är varje sådan överenskommelse besläktad med ett marknadsuppdelningsavtal. Vad det dock handlar om är inte någon uppdelning av marknaden i ”konventionell” betydelse, eftersom överenskommelsen huvudsakligen avsåg att förhindra en grupp från att dominera marknaden snarare än att undanröja all konkurrens mellan grupperna eller att hejda tredje part.

ii) Överenskommelsen genomfördes inte och fick därför inte några effekter på marknaden.

iii) När det gäller räckvidden på den geografiska marknaden beaktar kommissionen det faktum att överenskommelsen omfattar hela det kontinentala Frankrike, men att det var inskränkt till utskänkningssektorn, som står för mindre än en tredjedel av den totala försäljningsvolymen i Frankrike.

(13) På basis av allt detta anser kommissionen att företagen som detta beslut riktar sig till har gjort sig skyldiga till en allvarlig överträdelse av artikel 81 i fördraget.

Överträdelsens varaktighet

(14) Eftersom överenskommelsen inte har genomförts finns det inte någon anledning att höja grundbeloppet på de böter som de berörda företagen döms att betala.

(15) Ett grundbelopp på 1 000 000 euro bibehölls därför för både Groupe Danone/Brasseries Kronenbourg SA och Heineken NV/Heineken France SA.

2. **Försvårande omständighet**

(16) Redan år 1984 bötfälldes Groupe Danone (dåvarande ”BSN”) för marknadsuppdelningsöverenskommelser som syftade till att bibehålla status quo och att skapa jämvikt inom marknaden (kommissionens beslut 84/388/EEG av den 23 juli 1984 om ett förfarande som rör artikel 85 i EG-fördraget (IV/30.988 – ”Agreements and concerted practices in the flat-glass sector in the Benelux countries”), (EGT L 212, 8.8.1984, s. 13)). Upprepade överträdelser är en försvårande omständighet, vilket sålunda motiverar en höjning med 50 % av botens grundbelopp för Groupe Danone/Brasseries Kronenbourg SA. Några andra försvårande omständigheter föreligger inte.

3. **Förmildrande omständigheter**

(17) Några förmildrande omständigheter föreligger inte.

4. **Slutligt bötesbelopp**

(18) Följaktligen är det slutgiltiga bötesbelopp som utdöms för vart och ett av företagen följande:

— Groupe Danone och Brasseries Kronenbourg SA skall solidariskt betala ett belopp av 1 500 000 euro.

— Heineken NV och Heineken France SA skall solidariskt betala ett belopp av 1 000 000 euro.